

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

25 februari 2026

WETSVOORSTEL**betreffende de aanpassing van het statuut
van mantelzorger en de flexibele opname
van het mantelzorgverlof****Amendementen**ingediend in de plenaire vergadering

*Zie:***Doc 56 0300/ (B.Z. 2024):**

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Lanjri c.s.
- 002 tot 004: Amendementen.
- 005: Verslag.
- 006: Tekst aangenomen door de commissie.

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

25 février 2026

PROPOSITION DE LOI**modifiant le statut de l'aidant proche et
concernant l'allongement et la flexibilisation
du congé pour aidants proches****Amendements**déposés en séance plénière

*Voir:***Doc 56 0300/ (S.E. 2024):**

- 001: Proposition de loi de Mme Lanjri et consorts.
- 002 à 004: Amendements.
- 005: Rapport.
- 006: Texte adopté par la commission.

03158

Nr. 17 van mevrouw **Reuter c.s.**
Opschrift

Het opschrift vervangen als volgt:

“Wetsvoorstel houdende diverse maatregelen ten gunste van de mantelzorgers”.

N° 17 de Mme **Reuter et consorts**
Intitulé

Remplacer l'intitulé par ce qui suit:

“Proposition de loi portant diverses mesures en faveur des aidants proches”.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 18 van mevrouw **Reuter c.s.**

HOOFDSTUK I (NIEUW)

Een hoofdstuk I invoegen, dat de artikelen 2 tot 7 omvat, met als opschrift:

“Hoofdstuk I. Aanpassingen van het statuut van mantelzorger en flexibele opname van het mantelzorgverlof”.

N° 18 de Mme **Reuter et consorts**

CHAPITRE Ier (NOUVEAU)

Introduire un Chapitre Ier, comprenant les articles 2 à 7 et intitulé comme suit:

“Chapitre Ier. Modifications du statut de l’aidant proche et concernant l’allongement et la flexibilisation du congé pour aidants proches”.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 19 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 7

De woorden “Deze wet” vervangen door de woorden “Dit hoofdstuk”.

N° 19 de Mme **Reuter et consort**s

Art. 7

Remplacer les mots “La présente loi” par les mots “Le présent chapitre”.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 20 van mevrouw **Reuter c.s.**

HOOFDSTUK II (NIEUW)

Een hoofdstuk II invoegen, dat de artikelen 8 tot 12 omvat, met als opschrift:

“Hoofdstuk II. Instelling van de maatregelen voor werkloze mantelzorgers die vrijgesteld zijn van beschikbaarheid”.

N° 20 de Mme **Reuter et consorts**

CHAPITRE II (NOUVEAU)

Introduire un Chapitre II, comprenant les articles 8 à 12 et intitulé comme suit:

“Chapitre II: Instauration des mesures pour les aidants proches chômeurs en dispense de disponibilité”.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 21 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 8 (*nieuw*)

Een artikel 8 invoegen, luidende:

“Art. 8. In artikel 90, § 1, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 betreffende de werkloosheidsreglementering, laatst gewijzigd bij de programmawet van 18 juli 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt aangevuld met de bepaling onder 4°, die luidt als volgt:

“4° zorg aan een persoon door een erkende mantelzorger”;

2° tussen het zesde en het zevende lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In geval van toepassing van het tweede lid, 4°, moet de aanvraag vergezeld zijn van een attest van erkenning als mantelzorger voor een sociaal recht, zoals bedoeld in hoofdstuk 3 van het koninklijk besluit van 16 juni 2020 tot uitvoering van de wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorger en de toekenning van sociale rechten aan de mantelzorger.””

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 25.

N° 21 de Mme **Reuter et consorts**

Art. 8 (*nouveau*)

Insérer un article 8, rédigé comme suit:

“Art. 8. À l’article 90, § 1er, de l’arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 18 juillet 2025, les modifications suivantes sont apportées:

1° l’alinéa 2 est complété par un 4°, rédigé comme suit:

“4° de soins à une personne par un aidant proche reconnu”;

2° un alinéa est inséré entre les alinéas 6 et 7, rédigé comme suit:

“En cas d’application de l’alinéa 2, 4°, la demande doit être accompagnée d’une attestation de reconnaissance en tant qu’aidant proche pour un droit social telle que visée au chapitre 3 de l’arrêté royal du 16 juin 2020 portant exécution de la loi du 12 mai 2014 relative à la reconnaissance de l’aidant proche et à l’octroi de droits sociaux à l’aidant proche.””

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 25.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 22 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 9 (*nieuw*)

Een artikel 9 invoegen, luidende:

“Art. 9. In artikel 114, § 5, van hetzelfde koninklijk besluit, vervangen bij de programmawet van 18 juli 2025, wordt het bedrag van 8,62 euro vervangen door het bedrag van 16,48 euro.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 25.

N° 22 de Mme **Reuter et consorts**

Art. 9 (*nouveau*)

Insérer un article 9, rédigé comme suit:

“Art. 9. À l’article 114, § 5, du même arrêté royal, remplacé par la loi-programme du 18 juillet 2025, le montant de 8,62 euros est remplacé par le montant de 16,48 euros.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 25.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 23 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 10 (*nieuw*)

Een artikel 10 invoegen, luidende:

“Art. 10. In artikel 125 van hetzelfde koninklijk besluit, vervangen bij de programmawet van 18 juli 2025, wordt het bedrag van 8,62 euro vervangen door het bedrag van 14,01 euro.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 25.

N° 23 de Mme **Reuter et consorts**

Art. 10 (*nouveau*)

Insérer un article 10, rédigé comme suit:

“Art. 10. À l’article 125 du même arrêté royal, remplacé par la loi-programme du 18 juillet 2025, le montant de 8,62 euros est remplacé par le montant de 14,01 euros.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 25.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 24 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 11 (*nieuw*)

Een artikel 11 invoegen, luidende:

“Art. 11. In afwijking van artikel 90, § 1, vierde lid, van hetzelfde koninklijk besluit, hersteld bij koninklijk besluit van 15 april 2015, kunnen de aanvragen tot vrijstelling en verlenging die ingaan tussen 31 december 2025 en 31 maart 2026 uiterlijk op 31 maart 2026 worden ingediend.”

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 25.

N° 24 de Mme **Reuter et consorts**

Art. 11 (*nouveau*)

Insérer un article 11, rédigé comme suit:

“Art. 11. Par dérogation à l'article 90, § 1er, alinéa 4, du même arrêté royal, rétabli par l'arrêté royal du 15 avril 2015, les demandes de dispense et de prolongation qui prennent cours entre le 31 décembre 2025 et le 31 mars 2026 peuvent être introduites au plus tard le 31 mars 2026.”

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 25.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 25 van mevrouw **Reuter c.s.**

Art. 12 (*nieuw*)

Een artikel 12 invoegen, luidende:

“Art. 12. De artikelen 8, 11 en 12, hebben uitwerking met ingang van 31 december 2025.

De artikelen 9 en 10 hebben uitwerking met ingang van 1 maart 2026 en zijn deze van toepassing op de uitkeringen die betrekking hebben op de periode vanaf die datum.”

VERANTWOORDING

1. De verhoging van het bedrag van de uitkeringen verbonden aan de vrijstelling voor mantelzorg (art. 9 (nieuw), 10 (nieuw) en 12, tweede lid (nieuw)):

Met deze bepalingen wordt het dagbedrag van de werkloosheidsuitkering van een werkloze met de vrijstelling voor mantelzorg (art. 90 van het KB van 25 november 1991) met ingang van 1 maart 2026 verhoogd tot het bedrag van de forfaitaire werkloosheidsuitkering (de uitkering in de laatste forfaitaire fase) als samenwonende werkloze, zijnde 745,94 per maand (28,69 euro per dag).

Voor de werkzoekende jongere met inschakelingsuitkering die de vrijstelling voor mantelzorg geniet, wordt het bedrag van de inschakelingsuitkering verhoogd tot het bedrag van de inschakelingsuitkering als samenwonende werkloze van meer dan 21 jaar, zijnde 646,88 euro per maand (24,88 euro per dag).

De reden dat deze bedragen verschillen van de bedragen in de tekst is omdat ze worden ingevoegd in het KB van 25 november 1991 waar de bedragen gekoppeld zijn aan de index. De bedragen hierboven vermeld zijn de geïndexeerde bedragen. De bedragen in de wettekst zijn niet geïndexeerd, de indexatie is voorzien in een ander artikel van het KB van 25 november 1991.

De reden dat het bedrag verschilt voor de werkzoekende met inschakelingsuitkeringen en met werkloosheidsuitkeringen is om te vermijden dat een werkzoekende die beschikbaar is voor de arbeidsmarkt een lagere uitkering zou krijgen dan

N° 25 de Mme **Reuter et consorts**

Art. 12 (*nouveau*)

Insérer un article 12, rédigé comme suit:

“Art. 12. Les articles 8, 11 et 12 produisent leurs effets le 31 décembre 2025.

Les articles 9 et 10 produisent leurs effets le 1er mars 2026 et sont d'application aux allocations qui concernent la période à partir de cette date.”

JUSTIFICATION

1. L'augmentation du montant des allocations liées à la dispense pour aidants proches (art. 9 (nouveau), 10 (nouveau) et 12, alinéa 2 (nouveau)):

Par ces dispositions, le montant journalier de l'allocation de chômage d'un chômeur bénéficiant de la dispense pour aidant proche (art. 90 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991) est porté, à partir du 1er mars 2026, au montant de l'allocation forfaitaire de chômage (allocation dans la dernière phase forfaitaire) en tant que cohabitant, soit 745,94 euros par mois (28,69 euros par jour).

Pour le jeune demandeur d'emploi bénéficiant d'allocations d'insertion et de la dispense pour aidant proche, le montant de l'allocation d'insertion est porté au montant de l'allocation d'insertion en tant que cohabitant de plus de 21 ans, soit 646,88 euros par mois (24,88 euros par jour).

La raison pour laquelle ces montants diffèrent de ceux figurant dans le texte légal tient au fait qu'ils sont insérés dans l'arrêté royal du 25 novembre 1991, où les montants sont liés à l'index. Les montants mentionnés ci-dessus sont les montants indexés. Les montants repris dans le texte légal ne sont pas indexés, l'indexation étant prévue dans un autre article de l'arrêté royal du 25 novembre 1991.

La raison pour laquelle le montant diffère entre le demandeur d'emploi bénéficiant d'allocations d'insertion et celui percevant des allocations de chômage est d'éviter qu'un demandeur d'emploi qui est disponible sur le marché du travail

een vergelijkbare werkzoekende die niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

Deze wijziging van het bedrag treedt in werking vanaf 1 maart 2026 en hebben uiteraard betrekking op de uitkeringen die betrekking hebben op de periode vanaf 1 maart 2026.

1. De wijziging van de criteria (art. 8 (nieuw) en 12, 1ste lid (nieuw)):

Deze artikelen voegen met terugwerkende kracht vanaf 31 december 2025 het criterium “zorg aan een persoon door een erkende mantelzorger” toe. Er wordt toegelicht dat het gaat om de personen die een attest kunnen voorleggen dat zij (door de mutualiteit) erkend zijn als mantelzorger voor de toekenning van sociale rechten.

2. De souplesse bij de indieningstermijnen (art. 11 (nieuw)):

Aanvragen tot vrijstelling met begindatum tussen 31 december 2025 en 31 maart 2026 kunnen worden ingediend tot en met 31 maart 2026. Daarmee wordt afgeweken van het in artikel 90 van het KB van 25 november 1991 vastgelegde principe dat de aanvraag voor de vrijstelling op voorhand moet worden ingediend bij de RVA.

Hierdoor kunnen personen die het recht op werkloosheidsuitkeringen verloren op 1 januari 2026 of zullen verliezen op 1 maart 2026, de vrijstelling nog steeds met terugwerkende kracht aanvragen tot en met 31 maart 2026. Nadien zijn de normale regels opnieuw van toepassing.

ne reçoive une allocation inférieure à celle d'un demandeur d'emploi comparable qui n'est pas disponible pour le marché du travail.

Cette modification des montants entre en vigueur le 1er mars 2026 et concerne évidemment les allocations relatives aux périodes à partir du 1er mars 2026.

2. La modification des critères (art. 8 (nouveau) et 12, alinéa 1er (nouveau)):

Ces articles introduisent, avec effet rétroactif au 31 décembre 2025, le critère “soins apportés à une personne par un aidant proche reconnu”. Il est précisé qu'il s'agit des personnes pouvant produire une attestation établissant qu'elles sont reconnues (par la mutualité) comme aidant proche pour l'octroi de droits sociaux.

3. La souplesse quant aux délais d'introduction (art. 11 (nouveau)):

Les demandes de dispense dont la date de début se situe entre le 31 décembre 2025 et le 31 mars 2026 peuvent être introduites jusqu'au 31 mars 2026 inclus. Il est ainsi dérogé au principe fixé à l'article 90 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991, selon lequel la demande de dispense doit être introduite préalablement auprès de l'ONEM.

Les personnes ayant perdu le droit aux allocations de chômage au 1er janvier 2026 ou qui le perdront au 1er mars 2026 peuvent dès lors encore introduire une demande de dispense avec effet rétroactif jusqu'au 31 mars 2026. Passé ce délai, les règles normales redeviennent applicables.

Florence Reuter (MR)
Axel Ronse (N-VA)
Anne Pirson (Les Engagés)
Anja Vanrobaeys (Vooruit)
Nahima Lanjri (cd&v)

Nr. 26 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**

Art. 8 (*nieuw*)

Een artikel 8 invoegen, luidende:

“Art. 8. Artikel 90, § 1, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, laatst gewijzigd bij de programmawet van 18 juli 2025, aanvullen als volgt:

“Eenzelfde situatie kan aanleiding geven tot de gelijktijdige toekenning van een vrijstelling voor maximaal drie personen.””

VERANTWOORDING

De wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorger en de toekenning van sociale rechten aan de mantelzorger bepaalt dat maximaal drie mantelzorgers een aanvraag tot erkenning kunnen indienen voor eenzelfde zorgbehoevende persoon. Om elke ongelijke behandeling te vermijden, wordt voorgesteld de voorwaarden voor de vrijstellingen op ditzelfde principe af te stemmen.

Deze aanpassing is bijzonder belangrijk in situaties waarin twee ouders – samenwonend of gescheiden met co-ouderschap – de zorg opnemen voor een kind met een zware handicap. In tal van gevallen organiseren deze ouders de zorg concreet door periodes van deeltijdse arbeid af te wisselen met dagen waarop zij volledige werkloosheidsuitkeringen of een inkomensgarantie-uitkering ontvangen.

Het beperken van het behoud van werkloosheidsrechten via een vrijstelling tot één ouder, en de andere ouder door te verwijzen naar het OCMW, zou een ongerechtvaardigd onevenwicht creëren. Een dergelijke situatie kan spanningen binnen koppels of gescheiden gezinnen veroorzaken, een risico op indirecte discriminatie op grond van geslacht meebrengen – aangezien de zorglast nog steeds voornamelijk door moeders wordt gedragen – en mantelzorgende moeders duurzaam vastzetten in een exclusieve zorgrol, zelfs wanneer zij nog over een deeltijdse arbeidscapaciteit beschikken.

N° 26 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**

Art. 8 (*nouveau*)

Insérer un article 8, rédigé comme suit:

“Art. 8. Compléter l'article 90, § 1er, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 18 juillet 2025 comme suit:

“Une même situation peut entraîner l'octroi simultané d'une dispense à concurrence de trois personnes.””

JUSTIFICATION

La loi du 12 mai 2014 relative à la reconnaissance de l'aidant proche et à l'octroi de droits sociaux à l'aidant proche prévoit qu'un maximum de trois aidants proches peuvent introduire une demande de reconnaissance pour une même personne aidée. Afin d'éviter toute inégalité de traitement, il est proposé d'aligner les conditions applicables aux dispenses sur ce même principe.

Cette adaptation est particulièrement importante dans les situations où deux parents – qu'ils vivent ensemble ou soient séparés avec une garde alternée – assument la prise en charge d'un enfant en situation de handicap sévère. Dans de nombreux cas, ces parents organisent concrètement la prise en charge en alternant des périodes de travail à temps partiel et des jours durant lesquels ils bénéficient d'allocations de chômage complètes ou d'une allocation de garantie de revenus.

Limiter le maintien des droits au chômage via une dispense à un seul parent, en renvoyant l'autre vers le CPAS, créerait un déséquilibre injustifié. Une telle situation serait susceptible de générer des tensions au sein des couples ou des familles séparées, d'entraîner un risque de discrimination indirecte fondée sur le genre – la charge de soin reposant encore majoritairement sur les mères – et d'enfermer durablement les mères aidantes proches dans une prise en charge exclusive, y compris lorsqu'elles conservent une capacité de travail à temps partiel.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)

Nr. 27 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**Art. 8/1 (*nieuw*)**Een artikel 8/1 invoegen, luidende:**

“Art. 8/1. In artikel 90, § 3, van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de programmawet van 18 juli 2025, de woorden “De gecumuleerde duur van de vrijstellingsperiodes toegekend op basis van het eerste lid, 2°, mag evenwel niet meer bedragen dan 48 maanden” weglaten.”

VERANTWOORDING

Momenteel is het vrijstellingsstelsel voor mantelzorgers in de tijd beperkt.

Mantelzorgers die in het verleden reeds meer dan 36 maanden vrijstelling genoten, kunnen in de huidige stand van het recht niet ten volle profiteren van de voorziene verlenging: de reeds opgenomen duur wordt immers in mindering gebracht van het nieuwe plafond.

Concreet kunnen mantelzorgers die reeds 48 maanden vrijstelling hebben bereikt geen bijkomende verlenging meer genieten en lopen zij desgevallend het risico uitgesloten te worden van het recht op werkloosheidsuitkeringen.

Nochtans verdwijnen in vele zorgsituaties met een zware zorglast – met name bij een ernstige handicap of chronische aandoening – de ondersteuningsbehoeften niet na 48 maanden. De huidige tijdsbeperking stemt dus niet overeen met de realiteit van mantelzorgtrajecten.

Om een effectieve bescherming te waarborgen voor mantelzorgers in dergelijke langdurige situaties, wordt voorgesteld dit plafond af te schaffen zolang geen structureel en volwaardig statuut voor mantelzorgers is ingevoerd.

N° 27 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**Art. 8/1 (*nouveau*)**Insérer un article 8/1, rédigé comme suit:**

“Art. 8/1. À l’article 90, § 3, du même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 18 juillet 2025, supprimer les mots “La durée cumulée des périodes de dispense accordées sur la base de l’alinéa 1er, 2°, ne peut cependant pas excéder 48 mois”.”

JUSTIFICATION

Actuellement, le régime de dispense applicable aux aidants proches est limité dans le temps.

Les aidants proches ayant déjà bénéficié par le passé de plus de 36 mois de dispense ne peuvent pas, dans l’état actuel du droit, profiter pleinement de la prolongation prévue: la durée déjà consommée est déduite du nouveau plafond.

Concrètement, les aidants proches ayant déjà atteint 48 mois de dispense ne peuvent plus bénéficier d’aucune prolongation supplémentaire et s’exposent, le cas échéant, à une exclusion du droit aux allocations de chômage.

Or, dans de nombreuses situations d’aidance impliquant une charge de soins lourde – notamment en cas de handicap sévère ou de pathologie chronique – les besoins d’accompagnement ne disparaissent pas après 48 mois. La limitation temporelle actuelle ne correspond donc pas à la réalité des parcours d’aidance.

Afin d’assurer une protection effective des aidants proches confrontés à ces situations durables, il est proposé de supprimer ce plafond tant qu’un statut structurel et complet de l’aidant proche n’aura pas été instauré.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)

Nr. 28 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**

Art. 9 (*nieuw*)

Een artikel 9 invoegen, luidende:

“Art. 9. Artikel 114, § 5, van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de programmawet van 18 juli 2025 vervangen als volgt:

“Bij afwijking van de voorgaande paragrafen bedraagt het dagbedrag van de werkloosheidsuitkering van de werknemer die geniet van de vrijstelling bedoeld in artikel 90:

1° [40,84 euro] voor de werknemer met gezinslast;

2° [35,98 euro] voor de andere werknemers.””

VERANTWOORDING

Het huidige stelsel voor mantelzorgers die een vrijstelling genieten, voorziet in een forfaitair bedrag van 8,62 euro per dag gedurende de eerste 24 maanden (ongeveer 700 euro per maand), en 7 euro per dag vanaf de 25e maand.

Dit vergoedingsniveau ligt ver onder de gewone werkloosheidsuitkeringen tijdens de eerste vergoedingsperiode, die worden berekend als een percentage van het vroegere loon en minstens een vervangingsinkomen waarborgen dat in verhouding staat tot de gezinslasten.

Voor tal van mantelzorgers, en in het bijzonder alleenstaande ouders die exclusief instaan voor een zwaar zorgbehoevende persoon, volstaat een maandbedrag van ongeveer 700 euro eenvoudigweg niet om de vaste kosten te dekken: huisvesting, energie, voeding, specifieke zorg, vervoer, aangepast materiaal. In dergelijke situaties wordt maatschappelijke dienstverlening via het OCMW quasi onvermijdelijk.

Deze overstap naar het OCMW leidt tot een dubbele precariteit:

- onmiddellijk, door het ontoereikende beschikbare inkomen;

N° 28 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**

Art. 9 (*nouveau*)

Insérer un article 9, rédigé comme suit:

“Art. 9. Remplacer l'article 114, § 5, du même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 18 juillet 2025 comme suit:

“Par dérogation aux paragraphes précédents, le montant journalier de l'allocation de chômage du travailleur qui bénéficie de la dispense prévue à l'article 90 s'élève à:

1° [40,84 euros] pour le travailleur ayant charge de famille;

2° [35,98 euros] pour les autres travailleurs.””

JUSTIFICATION

Le régime actuel applicable aux aidants proches bénéficiant d'une dispense repose sur un montant forfaitaire de 8,62 euros par jour pendant les 24 premiers mois (ce qui représente environ 700€ par mois), puis de 7 euros par jour à partir du 25e mois.

Un tel niveau d'indemnisation est très inférieur aux allocations de chômage ordinaires versées durant la première période d'indemnisation, lesquelles sont calculées en pourcentage du salaire antérieur et permettent, au minimum, de préserver un revenu de remplacement cohérent avec les charges du ménage.

Pour de nombreux aidants proches, et en particulier pour les parents solos assumant la charge exclusive d'un proche en situation de dépendance lourde, un montant mensuel d'environ 700€ ne permet tout simplement pas de faire face aux dépenses incompressibles: logement, énergie, alimentation, soins spécifiques, transport, matériel adapté. Dans ces situations, l'aide sociale via le CPAS devient quasi inévitable.

Cette bascule vers le CPAS entraîne une double précarisation:

- immédiate, par l'insuffisance du revenu disponible;

- structureel, door de verzwakking van sociale rechten op lange termijn.

Daarnaast ontstaan perverse effecten. Mantelzorgers die zorg combineren met deeltijdse arbeid kunnen ertoe worden aangezet hun activiteit te verminderen of zelfs volledig stop te zetten, aangezien beroepsinkomsten gedeeltelijk worden meegerekend bij de berekening van het leefloon. Het huidige stelsel kan zo een ontmoedigend effect hebben op het behoud van een (zelfs gedeeltelijke) band met de arbeidsmarkt.

Ten slotte houdt deze situatie een uitgesproken risico in op indirecte discriminatie op grond van geslacht. De zorglast rust nog steeds hoofdzakelijk op vrouwen. Een dergelijk laag vergoedingsniveau draagt bij tot een duurzame precariteit voor deze vrouwen en beperkt hun mogelijkheden om het werk te hervatten of te behouden.

Het voorstel strekt er daarom toe een stabiel, niet-degressief dagbedrag in te voeren dat beter aansluit bij de logica van een vervangingsinkomen, met enkel een onderscheid tussen werknemers met gezinslast en andere werknemers. Zo wordt vermeden dat men terugvalt op maatschappelijke dienstverlening, wordt een proportionele ondersteuning gewaarborgd en wordt de essentiële maatschappelijke rol van mantelzorgers ten volle erkend.

- structurelle, par la fragilisation des droits sociaux à long terme.

Elle crée également des effets pervers. Les aidants proches qui combinent aide et activité professionnelle à temps partiel peuvent être incités à réduire, voire cesser toute activité, dès lors que les revenus professionnels sont partiellement pris en compte dans le calcul du revenu d'intégration. Le régime actuel peut ainsi produire un effet désincitatif au maintien d'un lien, même partiel, avec le marché du travail.

Enfin, cette situation comporte un risque marqué de discrimination indirecte fondée sur le genre. La charge de soin repose encore majoritairement sur les femmes. Un régime d'indemnisation aussi faible contribue à enfermer ces femmes dans une précarité durable et à limiter leurs possibilités de reprise ou de maintien dans l'emploi.

La présente proposition vise dès lors à instaurer un montant journalier stable, non dégressif et plus conforme à la logique du chômage de remplacement, distinguant uniquement entre les travailleurs ayant charge de famille et les autres travailleurs. Elle permet d'éviter le basculement vers l'aide sociale, de garantir un soutien proportionné à la charge assumée et de reconnaître pleinement la fonction sociale essentielle exercée par les aidants proches.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)

Nr. 29 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**

Art. 10 (*nieuw*)

Een artikel 10 invoegen, luidende:

“Art. 10. Artikel 125 van hetzelfde koninklijk besluit, laatst gewijzigd bij de programmawet van 18 juli 2025 vervangen als volgt:

“Bij afwijking van artikel 124 bedraagt het dagbedrag van de werkloosheidsuitkering van de werknemer die geniet van de vrijstelling bedoeld in artikel 90:

1° [40,84 euro] voor de werknemer met gezinslast;

2° [35,98 euro] voor de andere werknemers.””

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 28.

N° 29 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**

Art. 10 (*nouveau*)

Insérer un article 10, rédigé comme suit:

“Art. 10. Remplacer l'article 125, du même arrêté royal, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 18 juillet 2025 comme suit:

“Par dérogation à l'article 124, le montant journalier de l'allocation de chômage du travailleur qui bénéficie de la dispense prévue à l'article 90 s'élève à:

1° [40,84 euros] pour le travailleur ayant charge de famille;

2° [35,98 euros] pour les autres travailleurs.””

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 28.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)

Nr. 30 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**Art. 11 (*nieuw*)**Een artikel 11 invoegen, luidende:**

“Art. 11. Bij afwijking van artikel 90, § 1, vierde lid, van hetzelfde koninklijk besluit, hersteld bij het koninklijk besluit van 15 april 2015, kunnen aanvragen tot vrijstelling en verlenging die ingaan tussen 31 december 2025 en 31 maart 2026 uiterlijk op 30 april 2026 worden ingediend.

Bij afwijking van artikel 90, § 1, vijfde en zesde lid, mogen de attesten die de aanvraag tot vrijstelling vergezellen na de indiening van de aanvraag worden voorgelegd en uiterlijk op 30 juni 2026 worden ingediend.”

VERANTWOORDING

De betrokken mantelzorgers moeten verschillende administratieve stappen ondernemen om hun aanvraag tot vrijstelling of verlenging in te dienen: contact opnemen met hun ziekenfonds, een medische consultatie voor het opstellen van de vereiste attesten, en stappen bij hun vakorganisatie of andere bevoegde administraties om de nodige bewijsstukken te verzamelen.

Het momenteel voorziene systeem geeft hen slechts één maand om geïnformeerd te worden over hun rechten, deze stappen te ondernemen, de nodige attesten te verkrijgen en hun aanvraag bij de RVA in te dienen. Een dergelijke termijn is bijzonder kort, gelet op de complexiteit van de formaliteiten en op de dagelijkse realiteit van mantelzorgers, wier tijd en energie grotendeels worden besteed aan de zorg voor een afhankelijke persoon.

Aangezien de huidige situatie voortvloeit uit opeenvolgende regeringsbeslissingen waarbij mantelzorgers uit de werkloosheid werden uitgesloten zonder dat gelijktijdig een aangepast statuut werd ingevoerd, kunnen zij niet worden gestraft voor de gevolgen van deze beleidskeuzes.

N° 30 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**Art. 11 (*nouveau*)**Insérer un article 11, rédigé comme suit:**

“Art. 11. Par dérogation à l'article 90, § 1er, alinéa 4 du même arrêté royal, rétabli par l'arrêté royal du 15 avril 2015 les demandes de dispense et de prolongation qui prennent cours entre le 31 décembre 2025 et le 31 mars 2026 peuvent être introduites au plus tard le 30 avril 2026.

Par dérogation à l'article 90, § 1er, alinéas 5 et 6, les attestations accompagnant la demande de dispense peuvent être produites postérieurement à l'introduction de la demande et être introduites au plus tard le 30 juin 2026.”

JUSTIFICATION

Les aidants proches concernés devront accomplir plusieurs démarches administratives afin d'introduire leur demande de dispense ou de prolongation: prise de contact avec leur mutuelle, consultation médicale pour l'établissement des attestations requises, démarches auprès de leur organisation syndicale ou d'autres administrations compétentes pour réunir les documents justificatifs nécessaires.

Le dispositif actuellement envisagé ne leur accorde qu'un délai d'un mois pour être informés de leurs droits, entreprendre ces démarches, obtenir les attestations requises et introduire leur demande auprès de l'ONEm. Un tel délai apparaît particulièrement court, au regard tant de la complexité des formalités à accomplir que de la réalité quotidienne des aidants proches, dont le temps et l'énergie sont largement consacrés à la prise en charge d'une personne en situation de dépendance.

Ce délai restreint est d'autant plus problématique que la situation actuelle résulte de décisions gouvernementales successives ayant confirmé l'exclusion des aidants proches du chômage sans qu'un statut adapté à leur situation ne soit simultanément mis en place, puis d'un manque de réaction rapide face aux conséquences de ces décisions. Les aidants proches ne peuvent être pénalisés par les effets de cette séquence.

Er dient daarom een redelijke termijn te worden voorzien zodat de betrokkenen de vereiste documenten kunnen verzamelen en hun aanvraag geldig kunnen indienen, zodat bij de angst voor uitsluiting niet nog de vrees komt om niet tijdig aan administratieve verplichtingen te kunnen voldoen.

Il convient dès lors de prévoir un délai raisonnable permettant aux intéressés de rassembler les documents requis et d'introduire valablement leur demande, afin d'éviter qu'à l'angoisse liée au risque d'exclusion ne s'ajoute celle de ne pas pouvoir satisfaire, dans les temps, aux exigences administratives imposées.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)

Nr. 31 van mevrouw **Schlitz** en de heer **Van Lysebettens**

Art. 12 (nieuw)

Een artikel 12 invoegen, luidende:

“Art.12. § 1. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening stelt, per individueel schrijven, de personen van wie het recht op werkloosheidsuitkeringen in 2026 eindigt ingevolge de bepalingen inzake de beperking in de tijd van het recht op uitkeringen, in kennis van de mogelijkheid om een aanvraag tot vrijstelling in te dienen als mantelzorger, evenals van de toepasselijke voorwaarden, procedures en termijnen.

§ 2. Deze informatie wordt verstuurd binnen een termijn van één maand na de inwerkingtreding van deze bepaling.”

VERANTWOORDING

Momenteel bestaat er geen mechanisme om met zekerheid mantelzorgers te identificeren onder de werkzoekenden van wie de uitkeringsrechten in 2026 verstrijken. De administratie kan dus niet vooraf gericht optreden ten aanzien van potentiële mantelzorgers die in aanmerking komen voor de vrijstelling bedoeld in artikel 90.

In deze context is het noodzakelijk te voorzien in een proactieve en geïndividualiseerde informatieverstrekking aan alle personen van wie het recht op uitkeringen eindigt ingevolge de tijdsbeperking. Anders zouden sommige personen met een zware zorglast hun rechten kunnen verliezen zonder kennis te hebben van de wettelijke mogelijkheden die hen openstaan.

De effectieve uitoefening van een recht veronderstelt dat potentiële begunstigden op de hoogte zijn van het bestaan ervan en van de te volgen procedures. Een algemene of onrechtstreekse informatieverstrekking volstaat niet, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van de betrokkenen en de dagelijkse zorglast van mantelzorgers.

N° 31 de Mme **Schlitz** et M. **Van Lysebettens**

Art. 12 (nouveau)

Insérer un article 12, rédigé comme suit:

“Art. 12. § 1er. L’Office national de l’emploi informe, par courrier individuel, les personnes dont le droit aux allocations de chômage prend fin en 2026 en application des dispositions relatives à la limitation dans le temps du droit aux allocations, de la possibilité d’introduire une demande de dispense en qualité d’aidant proche, ainsi que des conditions, démarches et délais applicables.

§ 2. Cette information est adressée dans un délai d’un mois à compter de l’entrée en vigueur de la présente disposition.”

JUSTIFICATION

À ce jour, il n’existe aucun mécanisme permettant d’identifier de manière certaine les personnes en situation d’aide parmi les demandeurs d’emploi dont les droits aux allocations arrivent à échéance en 2026. L’administration ne peut donc cibler *a priori* les aidants proches potentiellement concernés par la dispense prévue à l’article 90.

Dans ce contexte, il est indispensable de prévoir une information proactive et individualisée à destination de l’ensemble des personnes dont le droit aux allocations prend fin en raison de la limitation dans le temps. À défaut, certaines personnes assumant une charge de soins lourde pourraient perdre leurs droits sans avoir eu connaissance des possibilités légales qui leur sont ouvertes.

L’effectivité d’un droit suppose que ses bénéficiaires potentiels soient informés de son existence et des démarches à accomplir. Une information générale ou diffusée par voie indirecte ne saurait suffire, compte tenu de la vulnérabilité particulière des personnes concernées et de la charge quotidienne qui pèse sur les aidants proches.

Deze bepaling beoogt dan ook de rechtszekerheid en het beginsel van behoorlijk bestuur te waarborgen, door de RVA een duidelijke, volledige en individueel gerichte informatieplicht op te leggen. Zo wordt vermeden dat automatische uitsluitingen plaatsvinden bij gebrek aan voldoende informatie, en wordt de volle effectiviteit van de door de wetgever voorziene beschermingsmechanismen verzekerd.

La présente disposition vise dès lors à garantir la sécurité juridique et le respect du principe de bonne administration, en confiant à l'ONEm une obligation d'information claire, complète et adressée individuellement. Elle permet d'éviter que des exclusions automatiques interviennent faute d'information suffisante, et assure ainsi la pleine effectivité des mécanismes de protection prévus par le législateur.

Sarah Schlitz (Ecolo/Groen)
Jeroen Van Lysebettens (Ecolo/Groen)